

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil
rândul cu litere garmond.

Nr. 6472 Plen/1917.

Circular

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei.

După mandatul deputaților congresuali aleși pe temeiul rezoluției Consistorului mitropolitan de datul 21 August 1915, Nr. 274 Mitr., pentru perioadă 1914—1917 expiră la 1/14 Octombrie a. c. conform concluzului normativ congresual Nr. 142 din 1886 și în temeiul dispozitiei § 1 din Regulamentul congresual pentru alegerea deputaților congresuali, votat în ședința congresului ordinăr din 11/23 Octombrie 1891, Nr. 156, Consistorul mitropolitan cu mandatul din 21 August 1917, Nr. 365 M., a dispus alegeri nouă pentru congresul național-bisericesc pe perioadă următoare cu durată dela 1/14 Octombrie 1917 până la 1/14 Octombrie 1920.

In urma acestui mandat al Preaveneratului Consistor Mitropolitan, în conformitate cu concluzul congresual normativ sus citat, prin aceasta se dispune alegerea de deputați congresuali ordinari pe perioadă următoare.

In scopul acesta sinodul electoral se va anunța în fiecare parohie Duminecă 22 Octombrie a. c. pentru Dumineca proximă 29 Octombrie 1917.

Duminecă în 29 Octombrie a. c. se va ține în fiecare parohie sinodul electoral.

Duminecă în 5 Noemvrie a. c. se va ține scrutinul.

Dispozițiunile acestea privesc alegerea deputaților mireni la congresul național-bisericesc ordinăr.

Pentru alegerea deputaților congresuali din cler se va întâlni preoția în colegiul electoral Vineri în 27 Octombrie a. c. la locul central electoral.

Pentru alegerea deputaților, atât preoți, cât și mireni, rămâne în valoare împărțirea arhidiecezei în 20 de cercuri electorale pentru alegători mireni, și contragerea acestora în 10 cercuri (colegii) pentru alegători din cler, după cum s-a normat în împărțirea cercurilor electorale votată prin Congresul național-bisericesc în ședință din 13/25 Mai 1895, Nr. 89, care s-a publicat prin circularul consistorial din 11 Decembrie 1895, Nr. 8524.

Conspicul comisarilor consistoriali denumiți pentru colegele preoțești, și pentru scrutiniile mirenești, se include la acest circular sub litera A. spre stire și orientare.

Pentru protocolele electorale ale sinoadelor parohiale se trimite la acest circular sub litera B. pe lângă cuvertele trebuincioase un număr corespunzător de blanșete tipărite de Consistorul mitropolitan pentru alegerea deputaților la congresul ordinăr cu aceea observare, că cele cu-

prinse în blanșete pentru alegerea deputaților mireni în sinoadele parohiale la alinia a două — anume «cetarea listei generale a membrilor sinodului parohial, clauzularea și subscrierea aceleia» — au loc numai în acel caz, când lipsind din vre-o cauză extraordinară lista membrilor sindicului parohial, obligată a se face în sindicul ordinăr din Ianuarie, s'ar fi făcut mai în urmă o listă de acestea.

In cazul acesta vine aplicată alinia a două din § 16 al regulamentului pentru procedura la alegerea deputaților congresuali, resp. § 27 din acel regulament, unde se prevede autenticarea unei asemenea liste.

Dacă însă există, precum trebuie de regulă să existe, lista membrilor sindicului parohial ordinăr din Ianuarie, atunci numai aceasta exclusiv servește de bază la votare în sindicul electoral, nefiind permis nici o modificare în ea: prin urmare în cazul acesta este a se șterge din blanșetă întreagă alinia a două.

Se recomandă tuturor corporațiunilor și organelor subalterne bisericești, iar mai ales preoției parohiale, să studieze cu toată atențunea normele pentru astfel de alegeri, prescrise în Statutul organic și în Regulamentul congresual provocat mai sus, apoi să urmeze întru toate conform acelora, cu atât mai vîrtoas, pentru că o procedură greșită la alegeri poate avea urmări grave, atât pentru insuși actul alegerii, cât și pentru respectivele organe culabile; de sine înțelegându-se, că nu este iertat să lipsească nici unui oficiu parohial normativele amintite, pentru că este responsabil în prima linie parohul concernent.

Cu deosebire se atrage atenția preoției și a tuturor celor interesați la exactitatea listelor de votare, care liste, precum am mai accentuat, sunt a se includi la protocoul de votare, în copie autentică; apoi la publicarea sindicului cu opt zile mai înainte, și la sigilarea protocoalelor electorale cu două sigile, și la punerea lor și a liste de votare (lista membrilor sindicului parohial) în cuverte de asemenea sigilate; în fine la alegerea bună a bărbaților de încredere pentru colegele de scrutiniu așa, ca dintre cei aleși măcar unul să se prezinte negreșit la locul de scrutiniu cu protocoalele electorale, precis la orele fixate, pentru că la caz de întârziere pot să rămână neconsiderate voturile sinoadelor respective.

Oficile protopresbiterale sunt înșarcinate să trimită cu posibilă grăbire și pe calea cea mai sigură, căte un exemplar din acest Circular, întruna cu adnexele lui, la fiecare oficiu parohial din tracturile lor, spre care scop li se trimit de aici exemplarele trebuincioase pentru fiecare comună materă.

Fiindcă broșura cu împărțirea cercurilor electorale s'a epuizat, iar Circularul consistorial din 11 Decembrie

vîrte 1895, Nr. 8524, cu care s'a publicat împărțirea cercurilor electorale cu greu se mai poate afla în singuraticele comune parohiale și în arhivele lor, spre a înlesni orientarea celor interesați, se reproduce din nou aici împărțirea cercurilor electorale, indicându-se și locul central al colegiilor preoțești, respective cel de scrutiniu mirenesc.

(Din lipsă din spațiu nu mai reproducem din circular și comunele parohiale din arhidieceză, așa cum sunt ele împărțite în cercuri electorale bisericești, ci dăm numai lista comisarilor consistoriali, din cler și mireni).

Conspicul

comisarilor consistoriali, pentru alegerile de deputați preoțești, respective pentru scrutinul alegerilor de deputați mireni la congresul național-bisericesc.

A. Pentru alegerile preoțești.

1. Colegiul electoral Sibiu-Cetate (I. Sibiu, II. Saliste). Comisar consistorial Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit.

2. Colegiul electoral Alba-Iulia (III. Sebeș, IV. Alba-Iulia). Comisar consistorial Nicolau Ivan, protopresbiter, asesor consistorial.

3. Colegiul electoral Deva (V. Deva, VI. Hațeg). Comisar consistorial Lazar Irieșanu, asesor consistorial în Sibiu.

4. Colegiul electoral Ilia (VII. Ilia, VIII. Geoagiu). Comisar consistorial Dr. George Proca, asesor consistorial în Sibiu.

5. Colegiul electoral Abrud (IX. Zarand, X. Câmpeni). Comisar consistorial Vasile Damianu, protopresbiter în Brad.

6. Colegiul electoral Cluș (XI. Turda XII. Ciu). Comisar consistorial Tulu Roșescu, protopresbiter în Cluș.

7. Colegiul electoral Deș (XIII. Solnoc, XIV. Bistrița). Comisar consistorial Teodor Herman, protopresbiter în Deș.

8. Colegiul electoral Mediaș (XV. Târnava, XVI. Sighișoara). Comisar consistorial Demetru Moldovanu, protopresbiter în Sighișoara.

9. Colegiul electoral Brașov (XVII. Treiscaune, XVIII. Brașov). Comisar consistorial Matei Voineanu, protopresbiter, asesor consistorial, în Sibiu.

10. Colegiul electoral Făgăraș (XIX. Bran, XX. Făgăraș). Comisar consistorial Nicolae Borzea, protopresbiter, asesor consistorial, în Făgăraș.

B. Pentru scrutinii mirenilor.

I. Cercul electoral Sibiu cu locul central de scrutiniu Sibiu-cetate, comisar consistorial Pantaleon Lucuța, căpit. c. și r. în penz. asesor consis-

II. Cercul electoral Saliste cu locul central de scrutiniu Saliste, comisar consistorial Dr. Nicolae Calefău, medic, Saliste.

III. Cercul electoral Sebeș cu locul central de scrutiniu Sebeș, comisar consistorial Victor Tordășanu, esator consistorial.

IV. Cercul electoral Alba-Iulia cu locul central de scrutiniu Alba-Iulia, comisar consistorial Ioachim Fulea, avocat, Alba-Iulia.

V. Cercul electoral Deva cu locul central de scrutiniu Deva, comisar consistorial Dr. Aurel Vlad, avocat, Orăștie.

VI. Cercul electoral Hațeg cu locul central de scrutiniu Hațeg, comisar consistorial Dr. Silviu Moldovan, avocat, Orăștie.

VII. Cercul electoral Ilia cu locul central de scrutiniu Ilia, comisar consistorial Ioanichie Olariu, ampliat, Ilia.

VIII. Cercul electoral Geoagiu cu locul central de scrutiniu Geoagiu, comisar consistorial Dr. Ioan Margita, avocat, Geoagiu.

IX. Cercul electoral Zarand cu locul central de scrutiniu Brad, comisar consistorial Dr. Ioan Papp, avocat.

X. Cercul electoral Câmpeni cu locul central de scrutiniu Câmpeni, comisar consistorial Dr. Zosim Chirtop, avocat.

XI. Cercul electoral Turda cu locul central de scrutiniu Turda, comisar consistorial Dumitru Vulcu, dir. de bancă, Sibiu.

XII. Cercul electoral Cluș cu locul central de scrutiniu Cluș, comisar consistorial Dr. Pavel Roșca, prof. semin., Sibiu.

XIII. Cercul electoral Solnoc cu locul central de scrutiniu Des, comisar consistorial Dr. Gavril Buzura, avocat.

XIV. Cercul electoral Bistrița cu locul central de scrutiniu Galați, comisar consistorial Dr. Vasile Pahone, avocat.

XV. Cercul electoral Târnava cu locul central de scrutiniu Mediaș, comisar consistorial Dr. Dumitru Pop, avocat.

XVI. Cercul electoral Sighișoara cu locul central de scrutiniu Sighișoara, comisar consistorial Dr. N. Ioanoviciu, avocat.

XVII. Cercul electoral Treiscaune cu locul central de scrutiniu Seps-Szent György, comisar consistorial Ioan Lengher, avocat.

XVIII. Cercul electoral Brașov cu locul central de scrutiniu Brașov, comisar consistorial Georgiu Chelariu, dir. gimn.

XIX. Cercul electoral Bran cu locul central de scrutiniu Codlea, comisar consistorial Dr. Eugen Mețianu, fiscal comit.

XX. Cercul electoral Făgăraș cu locul central de scrutiniu Făgăraș, comisar consistorial Nicolau Garoiu, avocat.

Sibiu, 21 Septembrie 1917.

Consistorul arhidiecezan.

Rolul și chemarea

preotului român în armată,

de Ioan Dăncilă, preot campestru ort. român.

II.

Să urmărim acum cu atenționare activitatea unui preot militar român în *special*. Înainte de toate avem să precizăm și să cunoaștem sferele lui de activitate în cercul în care muncește. Preoții militari, luând de bază locul unde staționează, se pot împărți în două categorii. De prima categorie se țin preoții militari din aşa numitul «Hinterland», adică aflători în părțile monarhiei, cari nu cad în zona armatelor ce operează la fronturi. Categoriei a doua aparțin preoții aflători la trupa dela front și în spitalele de câmp. Preotul din țară, adică din Hinterland, asemenea poate avea două împărțiri. El poate fi exclusiv păstorul trupelor din garnizoana respectivă, sau are să păstrească bolnavii din spitalele orașului, sau ale orașelor ce-i aparțin. În cele mai multe cazuri aceste două cercuri de activitate sunt îmbinate, având preotul să facă servicii și la trupele și în spitalele garnizoanei sale.

Din punct de vedere militar mai de importanță este chemarea preotului, în a cărui sferă de activitate cade păstorirea trupelor și formațiunilor, alcătuite din recruii aflători în garnizoană.

Rolul și chemarea unui astfel de preot este: colaborarea mână în mână cu factorii militari competenți de a forma și crește din recrut ostaș de forță, om moral și de încredere, conștiu de valoarea lui, apt pentru a putea fi trimis la front.

Posibil, că uimit se va opri cineva la acest pasagiu al meu și se va întreba: cum vine preotul să se amestece în astfel de afaceri curat militare? Prin descrierea în detaliu a activității preotului dela o astfel de trupă voiu răspunde indirect și la această întrebare; ca premisă remarc numai, că prin implementarea directă a chemării mele de păstor sufletesc, colaborez indirect întru ajungerea scopului indicat, ca factor de primul rang.

Ogorul activității noastre aici este *sufletul* și mentalitatea recrutului, fie acela tinărul de optprezece ani, chemat sub arme, sau părintele de familie, cu 4—5 copii lăsați acasă. Istoricele carierii unui recrut ne este cunoscut tuturor. El a fost asentat, iar după un timp oarecare primește ordinul să se prezinte la cauzamă, de unde apoi după o instrucție cuvenită, are să fie trimis la front. Nu va fi fără interes să cercetăm, că oare acești indivizi, dela timpul asentării până la ziua prezentării la regiment, în cadrul și sufletul lor cu ce s-au ocupat? Deși sunt sigur, că în urma sentimentului datorinței, concrescut cu fința noastră de români și cetăteni loiali, fiecare înrolat privește de ceva natural, că în aceste zile grele tot bărbatul sănătos are să prindă arma pentru apărarea țării și a regelui, totuși, în urma slabiciunii omenești, egală pretutindinea pe față pământului, sufletul recrutului a fost frâmantat zi și noapte de gândul, că azi-mâne având să plece la bătaie, cine știe ce i se poate întâmpla, cutare sau cutare nenorocire; și-a zugrăvit deci, prin fantasia fără frâu, viitorul, ca ostaș, în colorile cele mai sinistre. Nimic nenatural însă în această stare sufletească! Tot ce ne este necunoscut ne preocupă intensiv atunci, când știm, că azi-mâne avem să începem o viață nouă, plină de căi periculoase și nesigure. Rațiunea rămâne în multe din aceste cazuri o însușire de a doua mâna, ale cărei raze plăpânde sunt întunecate de valurile fantaziei escitate și de poveștile și pățaniile unuia sau altuia.

Acest suflet timid, aceste cugete sinistre și credințe nebazate, trebuie schimbată, iar omul întreg trebuie aclimatizat cu cerințele timpului și cu noua sa viață. Înstrucția militară, care cere atenționare încordată, nu poate avea rezultate bune, dacă cel ce are să fie instruit e numai cu trupul prezent, iar cu sufletul departe, în satul lui, la familia lui, sau la părinții lăsați acasă! Ce este deci de făcut? Nimic altceva, decât căștigarea sufletului și atenționii recrutului pentru cauza ce o urmărim prin înrolarea lui! O poate însă aceasta ajunge subofișerul sau ofișerul pe deplin? Cu greu! Sufletului încrăpat de o totală nesiguranță și frica nebazată, îi poate vorbi numai acela, care îl cunoaște în întregime. Păstorul sufletesc, preotul militar este singurul, care vede clar și în întregime tot ce se petrece în sufletul și mintea recrutului și numai el se poate apropia de el cu șanse sigure de reușită.

Când după sosirea românașilor noștri în cauzamă, în ziua primă în care sunt îmbrăcați în haina împăratului, îi adunăm și în limba lor dulce românească le explicăm în detail cauza, că de ce sunt ei azi soldați, că penitruce au trebuit să-și părăsească tot ce au avut mai scump în lume; dacă le explicăm, că adevărată dragoste și-o arată față de persoanele și bunurile părăsite prin aceea, că vor învăța meșteșugul și arta răsboiului prin cari le vor putea la timpul său și apăra; dacă le facem cunoscut, că noi vom fi pururea cu ei și astfel nu vor fi părăsiți și n'au să se simțească între străini; dacă le promitem, că ne vom interesa de dorințele și soartea lor: încetul cu încetul întunecul ce le-a învăluit cugetele și sentimentele se împrăștie, recruii noștri se vor simți măngăiați și aclimatizați cu noua lor viață, înțelegând chemarea lor, asemenea și datorințele lor, în scurt timp.

Preotul militar este chemat să dărâme o lume veche și să clădească alta nouă, plină de vederi și aspirații existente, dar necunoscute încă în întregime sufletului și mintii recrutului nostru.

Poate există ființă omenească, care să-și iubească mai mult patria, decât românul legat de glia strămoșească? Ca popor agricultor, pământul, agrul moștenit din partea străbunilor, ne este tezaurul și baza existenței noastre! Este posibil, ca iubirea ce ne leagă strâns de acest singur bun ce-l avem să nu ne oțălească brațul, să nu ne întărească sufletul și puterea în luptă pentru apărarea și ținerea lui? Sentimentul iubirii de patrie umple întreaga ființă a unui român; chemarea noastră este în aceste timpuri și la acest loc să trezim numai acest sentiment existent și să-l botezăm cu numele de iubirea de patrie, ca să avem apoi pe partea noastră căștigați pe toți recruii inflăcărăți de dorul de a-și apăra și conserva glia strămoșească.

Chemarea preotului militar este să afle poteca ce duce la cutile sufletului recrutului, în care el închise frica și temerea față de Dumnezeu și față de cuvântul său dat și întărit cu numele creatorului său, trezindu-i și alimentându-i sentimentul erexit din moșii-strămoși, de a ține la jurământul făcut pe numele lui Dumnezeu! Când a înțeles el greutatea jurământului pus sub steagul Maiestății Sale, în sufletul său s'au și trezit, — sunt convins de aceasta, — toate calitățile eminente și proprii caracterului unui ostaș de forță, ca: vitejie, loialitate față de dinastie, iubire și încredere împreună cu ascultarea poruncilor superiorilor săi, convins fiind el, că numai înarmat cu aceste forțe sufletești poate satisface jurământul dat, a cărui urmare și strictă implementare i s'a prefăcut în sânge și în a două

natură, în momentul când a rostit cuvințele solemne: «Așa să-mi ajute Dumnezeu!»

Această muncă a noastră, depusă întru trezirea și luminarea sufletului și a minții recrutului, nu este strict normată de legi și porunci militare; nu putem însă scăpa din vedere, că chemarea noastră și exercierea chemării noastre de luminători și povătuitori ai poporului românesc, ne impune sfânta datorință de a-l lumina și povătu în toate imprejurările vieții lui, deci și azi, când țara contează egal la toți și săi, între cari nu-i permis să lăsăm, ca credincioșii noștri să fie cei din urmă în ceeace privește înțelegerea cauzei și scopului pentru care luptăm.

Implinirea conștiințioasă a cerințelor elementare de a face placută viața recrutului, de a-l aclimatiza cu noul traiu, de a-l însușești întru urmarea poveșelor ce i se dau, de a-l face să înțeleagă, că servește interesului propriu prin însușirea căt mai temeinică a celor propuse de instrucțorii săi, de a-l face să înțeleagă greutatea idealului, pentru ajungerea căruia se pregătește să intre în luptă, este din punct de vedere militar de neprețuit, pentru că atunci, când am căștigat voința, pricepera și sufletul recrutului pentru scopul urmărit de armată, am contribuit enorm de mult la formarea unui soldat intelligent, cunoșător și înțelegător al spiritului timpului și al cerințelor și nădejdilor legate de el.

Din parlament.

Interpelarea deputatului Dr. Stefan C. Pop.

In ședința din 24 Octombrie n. c. a dietei ungare, deputatul naționalist român Dr. Stefan C. Pop a adresat ministrului de interne interpelarea următoare:

«Onorată Cameră! Din grozăvile răsboiului fac parte și măsurile preventive, luate contra cetățenilor țării noastre. Dureri, că pe vremea mobilizării, am fost și eu martor unor astfel de grozăvii, când din comitatele Caraș-Severin, Timiș și Torontal a fost adus un convoi de oameni de aceia, pe cari conducea militară i-a adunat pentru internare. N-am văzut ceva mai dureros, mai regretabil, decât concețătenii mei sub biciul ocarei și lapidării mulțimii de pe stradă. Doamne au aruncat pietri asupra acestor oameni și cu umbrelile lor au vrut să le scoată ochii. (Neliniște în sală). Am fost martor ocular al acestor scene pe străzile Timișoarei. Atunci au fost internați sărbii. Români se aflau foarte puțini printre ei.

Atunci fiecare a spus, că în frigurile răsboiului, în lipsa de legi, poate și din zelul prea mare al autorităților, se iau astfel de dispoziții, cari dispoziții au jignit nespus libertatea cetățenilor. Dar, Onorată Cameră, deja în primul an al răsboiului s'au adus legi în aceasta privință. Si dacă ați în interpelarea mea îmi ridic cuvântul în favoarea acestora, cari au fost smulși din cercul familiilor lor, și în diferite părți ale țării duc acum o existență tristă, de mizerie, o fac aceasta pentru că guvernul actual este angajat moralicește să ia măsuri în această cheștiune. Legea dela 1914, articolul 50, când a fost făcută, opozitia de atunci a privit cu mare îngrijorare paragraful 10 din această lege. N'a fost șef de opozitie, care să nu-și fie exprimat teama de urmăriile acestui pargraf, cu toții cerând atunci garanții când a fost vorbă de confiscarea celor mai sfinte drepturi cetățenești.

Să-mi fie permis să redau pe scurt opiniiile conducătorilor opozitiei, ca să fie motivat ceea ce voi afirma mai pe urmă.

Deputatul Simonyi-Semádán a cerut garanții, luându-se în considerare drepturile cele mai sfinte ale cetățenilor țării, propovăduind asigurarea despăgubirilor.

Deputatul Géza Polonyi a spus următoarele: «Nu voiște să consim la această lege, fiindcă se poate, ca la aplicarea acestui articol să fie ruinate în mod neinvățat existențe întregi.» Același deputat a rugat guvernul de atunci, să facă asigurarea de despăgubiri, să nu fie nimenea internat, căci numai în afaceri criminale este intemeiată o procedare atât de aspră.

Contele Albert Apponyi a împărtășit îngrijorarea lui Polónyi, și a spus următoarele: «Consider că lucru neîntemeiat, ca în timpul răsboiului, acei oameni, care săn-

loviți de aceste măsuri, să stea fără nicio protecție de drept, și materială și morală». Si d-sa a cerut să se preciseze despăgubirile.

E lucru caracteristic, că până și conte Stefan Tisza, care a prezentat acest proiect de lege, a emis ideia, ca să se institue un for judiciar, cu totul neatâturat de guvern, care să reguleze situația internaților, și să stabilească dreptul de despăgubire.

Mi-am luat voie să citesc aceste declarații, ca să pot afirma, că guvernul acesta este obligat moralicește, ca în mod urgent, fără amânare, să ia măsuri în această cheștiune.

După izbucnirea răsboiului cu România, a început adevăratul calvar pentru români din Ungaria.

Dep. Ioan Novak (intrerupe): Au început trădările de patrie.

Dep. St. C. Pop: Ce au suferit, ce au patimit români...

Dep. Iuliu Horváth: Și maghiarii din Ardeal!

Dep. St. C. Pop: Nu permit, ca atunci când vorbesc de cetățeni ungari, să mi se reproșeze ce-au suferit maghiarii pe urma dușmanului.

Dep. Iuliu Horváth: Ai vorbit de români.

Dep. St. C. Pop: Vorbesc de cetățeni de stat ungari. Atunci a început calvarul românilor. (Neliniște în stânga).

Dep. Ioan Novak: Și eu repet, că au început trădările de patrie.

Dep. Árpád Falüssy: În Ungaria săn-

numai valahi (oláh), în România săn români! Dep. St. C. Pop: Nu m'as fi așteptat la așa un cinism. Preoți, invățători, țărani, bătrâni, tineri, copii, într'un singur convoi, sau separati, au fost țărăni în diferite închisori, și după ce au trecut prin acest purgatoriu, au fost transportați în diferite părți ale Ungariei. Cei mai mulți au fost internați în comitatul Sopron, apoi alții risipiti în comitatele Torontal, Becherecul Mare, Zombor, Szentes și Dobříš.

(Va urma).

REVISTĂ POLITICĂ.

Germania. Criza de cancelar al imperiului german nu este încă terminată. Între candidații la acest post se amintește mai des persoana prim-ministrului bavarez Hertling, care a fost mult timp unul din șefii partidelui din centrul al camerei imperiale. Social democrații vorbesc de Bethmann-Hollweg, a cărui venire o consideră de deslegarea cea mai potrivită a crizei. Cercurile parlamentare susțin candidatura contelui Posadowski, a fostului secretar de stat la interne. Împăratul Wilhelm a primit de altfel cererea de demisiune a cancelarului Dr. Michaelis.

*
Irlanda. Din știrile publicate de ziarele engleze se poate vedea destul de lămurit, că în Irlanda iarăși domnește o mare turburare în spiritul publicului. Într-o din temnițele țării sunt arestați numeroși patrioți irlandezi, așa ziși *sinnfeini*, care se împărtășesc de un tratament analog cu al bandiților și ucigașilor. Faptul acesta contribue și mai mult la sporirea numărului sinnfeinilor și la puterea lor de rezistență.

Patrioții irlandezi spun acum pe față, că voiesc să facă din Irlanda o republică liberă și independentă.

*
Italia. Situația desnădăjduită a Italiei se poate juudeca și din următoarele fapte, raportate de presa elevitană: Autoritățile italiene au ținut în secret succesele ofensivei austro-ungare și germane, și în primele zile au alarmat presa cu știri de *biruințe italiene extraordinare*, în urma căror orașul Milano de bucurie a arborat standarde în toate străzile; deodată însă au sosit refugiații dela Trento și dela Udine, și au lămurit milanezilor starea reală a lucrurilor. Spaimă de nedescris a cuprins populația orașului.

Se mai vestește, că Veneția este evacuată, asemenea și Vicenza, Treviso, și alte frumoase locuri, de unde foștii noștri aliați, cari și-au rupt cu-

vântul dat, sunt siliți să fugă în mare grabă.

Rusia. Intr-o depeșă, trimisă lui Kerenski din partea președintelui consiliului militar dela armata de nord, se recunoște următoarele:

Știm, că nu vom putea ajunge repede la pacea, care să asigure libertatea Rusiei. Însă, în împrejurările de astăzi, *continuarea răsboiului este o imposibilitate*. În deplină conștiență a răspunderii noastre, declarăm că în vreme ce ne luptăm pentru pacea democratică, trebuie să se creeze condițiile necesare pentru continuarea răsboiului: Sau puneti sfârșit anarhiei din țară, sau recunoașteți că Rusia este biruită. Sau restabiliti puterea armatei, sau lăsați ca Rusia să se supună Germaniei învingătoare. Alt ceva nu se poate.

Răsboiul.

31 Octombrie n.

Armatele aliate ale Arhiducelui Eugen înaintează conform planului pe sesurile veniente, în apropierea răului Tagliamento. La frontul *estic*, în Albania și în Macedonia nu s-a ivit eveniment mai însemnat. În Tripolitania au inceput și turci ofensiva în contra italienilor.

Frontul dela *vest*. La gruparea de trupe a moștenitorului de tron bavarez Rupprecht, în Flandria, au decurs eri lupte înversunate pe la mijlocul liniei de bătălie. Focul concentric de artilerie a fost sprijinit de aviatori. A urmat apoi atacul puternic englez în contra satului Paschandele, pe care germanii l-au pierdut, dar numai în mod trețător, pentru că prin contraatac l-au reocupat de nou. Alte atacuri nove engleze, pentru a-l cucerii iarăși, au fost respinse de germani. Pe alte locuri atacurile dușmane încă au fost respinse de germani. Englezii au avut perdeți mari, fără a fi putut obține vre-un succes mai de seamă. La gruparea de armate a clironomului german focul de artilerie a fost foarte puternic, atacuri de infanterie însă nu s-au dat.

1 Noemvrie.

In luptele date lângă răul Tagliamento, pe teritoriu italian, 60.000 de *italieni au depus armele și s-au predat trupelor aliate*. După un plan întărit, executat cu mare acurateță, trupele italiene au fost înconjurate de trupele noastre aliate și altă scăpare nu a mai rămas pentru ele, decât depunerea armelor. Pe calea acestei au ajuns în posesiunea trupelor aliate, fără lupte grele, mai multe sute de tunuri astfel, că prada întreagă dela frontul italian face acum 1500 de tunuri, iar numărul prisonierilor s-a urcat la suma de 180.000. Si la acest splendid rezultat s-a ajuns în decurs de *opt zile* numai.

La frontul *estic*, în Albania și Macedonia situația e tot cea veche. Frontul dela *vest*. Nu ni se comunică nici dela acest front nimic deosebit. Probabil, că englezii și francezii vor mai fi slăbit cu atacurile la acest front și vor trimite acum ajutoare numeroase strămoșilor aliați ai lor din Italia. Zilele mari au adus stirea, că granițele dintre Franța și Elveția sunt de nou inchise, ceeace însemnă, că se fac pe acolo transporturi mari de trupe. Submarinele germane au mai avut succese frumoase și în zilele din urmă, scufundând mai multe vapori încărcate dușmani.

Apel.

O comună înfloritoare românească, *Apoldul de jos*, a căzut pradă unui foc năpraznic, care alimentat și de un vânt puternic, a mistuit avutul a peste 32 de familii în ziua de 21 Octombrie nou. Au ars case, cu întreaga agonială din ele, și au ars mai ales suri, cu întreg nutrețul din ele, atât de scump și de căutat în zilele de astăzi și atât de necesar pentru iernarea vitelor.

Cei puțini din comună, cari au avut prudentă de a-și asigura la timp casele și celealte edificii economice, își vor primi despăgubirile cari le compet; dar durere, cei mai mulți dintre nenorocii din comuna Apoldul de Jos n-au fost asigurați, ori apoi și-au nimicit contractele de asigurare prin abzicere, sau prin neplatirea regulată a premiilor. Aceștia rămân expuși mi-

zeriei, care îi așteaptă, acum în pragul iernei, pe ei, rămași fără cereale și vitele lor, rămase fără nutreț.

E datorința noastră creștinească să le venim întru ajutor și să le ușurăm barem în parte suportarea greutăților vieții. Deschidem deci o colectă pe seama celor nenorocii pe urma incendiului din 21 Octombrie n. c. din comuna Apoldul de Jos, și apelăm la toți cei cu stare și cu sentimente umanitare, rugându-i să vină cu obolul lor întru ajutorul celor rămași pe străde. Banii să se trimînă la adresa: «Cassa arhidiecezană» Sibiu (Nagyszében), notându-se pe cupon, că se trimînă «pentru incendiații din Apoldul de Jos».

Colecta noastră a deschis-o Exceleța Sa, Inaltreasfințul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Vasilie Mangra, contribuind cu suma de 100 coroane. Celelalte contribuiri, cări vor urma, se vor publica în ziarul nostru.

Redacțiunea.

Insemnările unui învățător.

— Cartea lui Ioan Lighart. —

După munca istovitoare din școală, în ceasurile de tihănu, o carte bună este un prieten cu care stai de vorbă, care te inviorează, te povătușește și te îndreapătă, dojenindu-te domol; o carte bună e ca o oglindă, în care se arată toată curățenia sau necurățenia sufletului...

Dar în vremea aceasta, de prăpăd și nepăstă, s'au rărit și acești prieteni statornici, în tovărășia căror mai ales noi, învățătorii români, uitam așa de ușor, că suntem logodăni cu săracia, și este numai o întâmplare norocoasă când își pică în mână căte-o carte nouă.

De măngăerea această m'am învrednit, într-unad zile, când ceteam cărticica «De vorbă cu copiii» alui Ioan Lighart. (Bib. pt. toți Nr. 955-956). Ce infățișare modestă și ce bogăție de idei cuprinde această broșură, care aș dori să-o cetească că mai mulți părinți, învățători mici și mari, căci în ea vor fișă bucați scoase din opera unui distins bărbat de școală, care-i o «adevărată mină de aur».

Toatădeauna, când cetesc ceva din peana vre-unui învățător, am un sentiment deosebit, căci îmi dau seama, că cele spuse de el sunt lucruri trăite, e viața însăși, nu e nimic măestrat, ca în scrișul «săvanilor», cari își împrumută și înținta, în cabinetul de lucru, din sutele de cărți cari îi înconjoară.

Ideile lui Ioan Lighart e bine să le cunoaștem, căci el nu este numai un învățător după «meseria», ci el este un învățător din darul lui Dumnezeu, el este un adevarat artist. «El are o pedagogie aparte, el cercetează sufletele copiilor, nu într-un laborator de psihologie, ci în școală, nu prin ajutorul instrumentelor delicate, ci numai prin ochii săi, cari sunt ochii corpului și ai sufletului, ochi de învățător devotat. El pricepe că între adulțul sau bătrânelor care face lectiuni și copilul, care învăță cele dintâi elemente ale științei omenești, e o prăpastie, dar și în totdeauna și peste tot să treacă, nu pentru a atrage de odată pe copii la el, ci pentru a se apropia el de ei, și pentru a înainta în tovărășia lor până la deplina dezvoltare a facultăților lor. Fundamentul, pe care se înalță opera sa, este *dragoste* pentru copii, pentru cari a trăit și cari formau familia sa, unde fiecare se bucură de-o *libertate* deplină, dar conștientă. *Intuiția*, — baza orărei cunoașterii, — pentru el însemnă «a conduce copiii în plin adevăr, așa ca ei să-l vadă, să-l simtă; adevărul de aproape și de departe, în spațiu și în timp, în lumea materială ca și în lumea spirituală. Intuiția cere două condiții: putință de a înțelege și de a simți în elev, și arta institutorului de a o înfăptui. Trebuie să existe placă sensibilă și lumină soarelui, căci fără ele nu se poate obține nici odată fotografie»...

Ioan Lighart astăzi nu este numai al jării sale, al Olandei, unde colegii îl numesc Pestalozzi, el este al nostru, al tuturor învățătorilor și asupra fiecaruia dintre noi se resfrângă ceva din gloria sa. Tările vecine, Suedia și Norvegia îl chiamă să le vorbească, regina Olandei îl învrednicește de cinstea de a fi învățătorul principesei Iuliana.

Până să se ridice însă la culmea aceasta, a muncit mult, a muncit din greu; căci el a străbătut cărări neumblate, cari numai cu flori n'au fost presărate; dar de acolo, dela înălțimea unde se află, ne înămăna să-i urmăm... C. J.

NOUTĂȚI.

Comisar guvernial pentru școale. Cetim în ziarele din capitală, că domnul ministrul de culte și instrucțiune publică a numit pe domnul comite suprem al comitatului Târnava Mare, baronul *Emil Petricevich-Horváth*, comisar guvernial pentru școale românești greco-orientale și greco-catolice de pe teritoriile dela graniță.

Convocarea delegaților lor. Dela Viena vine știrea, că în cercurile competente s'a luat hotărârea definitivă pentru a fi convocate delegații pe 3 Decembrie n. c. în sesiune ordinară.

Inaltă distincție. Maiestatea Sa Mărcianul a conferit șefului de stat major, baronul Artur *Arz de Straussenburg*, pe temeiul succeselor sale extraordinare obținute în operațiile împotriva Italiei, marea medalie pentru merite militare pe cordoialul crucii de merite militare.

† *Mihail Pacala*, paroh ort.-rom. în Sulumberg, tatăl domnului prof. seminarial Victor Păcală, după grele și indelungate suferințe, a adormit în Domnul Marti, în 17/30 Octombrie a. c. la orele 5 p. m., în anul al 76-lea al etății și 38-lea al preoteției. Osemintele decesului au fost așezate spre odihnă de veci în cimitirul din Sulumberg Joi în 19 I. c. la 3 ore d. a. Odihnească în pace!

Serbarea reformației. Aniversarea de 400 de ani a reformației s'a sărbătorit Miercuri, în 31 Octombrie, cu pompa cuvenită atât în Sibiu, cât și în celelalte orașe ale țării. S'au oficiat servicii divine, s'au jințuit concerte bisericesti, s'au rostit vorbiri commemorative și, în unele orașe, s'a pornit o mișcare pentru clădirea de biserici nouă evanghelice și înființarea de fonduri filantropice.

Școală superioară pentru ziaristi. La universitatea polonă din Varșovia s'a deschis o școală superioară pe seama ziaristilor. Se vor ține cursuri universitare din istoria și teoria presei, filozofie, științe sociale, politică, drept, limbi străine și științe grafice, în conformitate cu trebuințele ziaristilor. Cursul la școală superioară de gazetari durează doi ani. S'au prezintat până acum 40 de persoane, între care a treia parte se compune din dame.

Grădină zoologică aproape de peire. Vestita grădină zoologică dela Anvers este expusă peirii, de oarece îl lipsește nutrețul necesar pentru animalele sale. Toate fearele, elefanții, căinii de mare, serpii și paserile au trebuit să fie stârpite sau vândute cu prețuri minimale, după nici altă grădină zoologică nu stau cu mult mai bine în ale nutrețului.

Sinucidere? Lokalanzeiger din Berlin primește de la Copenhaga o telegramă cu știrea fantastică despre sinuciderea generalului italian *Cadorna*, care primind vestea căderii orașului Görz și a tras un glonț în cap. Cadorna n'a murit, dar starea sa este gravă.

Casatoria prisonierilor militari. Ministerul ungur de culte și instrucțiune publică a comunicat cercurilor competente biserică că hotărârea ministrului comun de răsboi, prin care prisonierii de răsboi, aflați pe teritorul monarhiei austro-ungare, pot să încheie căsătorie cu persoane din statul austro-ungar numai după încheierea păcii.

America nu da grâu de ajuns. Guvernul Statelor Unite a comunicat Franței și Angliai, că este necesar să reducă în mod considerabil exportul de grâu în statele înțelegerii; de acea recomandă cea mai înținsă economisire. Se zice, că Franța va pretinde, ca America să furnizeze neapărat cantitatea de grâu, la care s'a obligat.

La fondul Dr. Petru Șpan pentru ajutorare copiilor de moști, aplicăți la meseriai, au binevoită a dărui *Vasile Gan* (Ofenbaia), cu prilejul alegerii sale de paroh în comuna Lătureni (prot. Lupșa) 10 cor., iar parohul *Alexandru Vlad* din Mag și soția sa *Eufemia n. Pipoș*, cor. 240. Pentru darurile generoase aduce sincere mulțumite: *Vic. Tordășianu*, președintele Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Palestina țară națională. Se anunță din Londra: Peste 250 de reuniuni evreiești au adresat o rugare guvernului englez, cerând ca Palestina să fie declarată țară națională pentru evrei. Times observă, că pasul acesta este cu mult prea însemnat, decât ca guvernul să nu-i dea atențunea cuve-

nită. Dorința evreilor, de-a li se recunoaște Palestina ca țară națională, preocupă de mai multe luni atât pe englezi, cât și pe aliații lor.

Teatrul cinematograf. Seria filmelor interesante se urmează în fiecare seară la *Apollon*, în Strada Scheiwer. Sâmbătă și Duminică, în 3 și 4 Noemvrie, se reprezintă drama în trei acte: *Lovitură în înimă*, cu artiști cunoscuți. Zilnic două reprezentații, Duminică trei: la 4, 6 1/2 și 8 1/2.

Dela sate.

— O alegere de preot. —

Bucium-Poeni, 25 Octombrie n.

In mijlocul preocupărilor zilnice și a evenimentelor uriașe, ce se succedează în mod fatal peste fruntele noastre obosite, ziua de Duminică, 1 Octombrie v. a fost pentru poporul drăptăcindios din parohia Bucium-Poeni, protopresbiterul Abrudului, o zi de rară bucurie sufletească. Pe atunci s'a convocat în sus numita comună sinodul parohial electoral, pentru efectuarea alegerii de preot în scaunul devenit vacanță prin decedarea regretatului părinte N. Adamovic. Zi cu dor așteptată a fost aceasta și totodată zi însemnată, în care aveam să alegem mire nou bisericii noastre văduvite și părinte sufletești norodului creștin rămas fără de păstor.

Alegerea, care mulțumită Domnului, a fost precedată de o perfectă unitate de vederi, și nu de obiceiultele frecări și scizuni, a decurs în ceea mai frumoasă liniște și ordine. A fost condusă de Prea On. D. protopresbiter tractual Petru Popoviciu, care în acest scop și-a făcut apariția în comună dimineață la orele 8 și jînmătate. Conform dispozițiilor înainte luate membrilor comitetului parohial, îmbrăcați toți în haine de sărbătoare, erau adunați în localul școalăi pentru a ține sedință cu asistența protopresbiterului și a pregătit lista de candidați.

Deschisă fiind sedința comitetului și cîndinu-se pe rând toate documentele pertinentelor, s'a constatat, că la parohia vacanță au reflectat 3 indivizi, între care un fiu al comunei noastre. Luate spre știre actele de concurs ale fiecaruia și făcându-se constatarea, că dintre cei trei concurenți numai doi au pregătit receruță pentru a putea concura la această parohie, s'a pregătit lista de candidați cu admitemarea la concurs a celor doi candidați, și cu eschiderea, în lipsă de documente, a celui de al treilea. Terminată în deplină liniște aceste lucrări pregătitoare, am trecut apoi cu toții în sf. biserică, unde urma să se țină alegera. Acolo, după săvârșirea serviciului dumnezeesc de către protopresbiter tractul, Liturgie împreună cu invocarea Darului sfânt asupra lucrării noastre, — P. O. D. protopresbiter tractual, în calitate de președinte al sinodului electoral, în scurte cuvinte a parentat pe răposatul paroh și a arătat însemnatatea zilei, invitând pe alegeri, să ia parte activă la alegeră, urmând fiecare conform celi mai bune convingeri. A deschis apoi ședința și, după ce s'au cedît din nou documentele concurenților și procesul verbal luat în ședință comitetului, s'a început în sușiul actul alegerii. O sută și doi alegeri au fost prezenti, cari toți, purtau fiind de un singur gând, s'au grupat pe lângă o singură persoană, dându-si unanim votul candidatului *Traian Tomuș*, parohul Roșie-Montane, ca uniu, care a satisfăcut mai mult cu ocazia prezenterii sale în parohie așteptărilor comune și a întrunit mai mult simpatia, dragostea și încrederea alegerilor.

Terminându-se votarea, s'a mai așteptat la urmă 4 minute, pentru a se mai putea prezenta la votare alegeri îndepărtăți, și cu aceasta actul alegerii a luat sfârșit, anunțându-se din partea P. O. D. președintele alegerii candidatului *Traian Tomuș* cu totalitatea voturilor prezente. În fine s'a redactat protocolul alegerii, după care apoi ne-am depărtat cu toții din casa Domnului elevați sufletește și deplin satisfăcuți de cursul frumos al alegerii, și cu gând împăcat de a fi făcut în persoana părintelui Tomuș o alegeră nimerită, judecând după activitatea pastorală de până acum și după frumoasele calități, ce intrunește.

De încheiere nu pot alta, decât să doresc și la acest loc dela bunul Dumnezeu, ca toate nădejdile bune legate de acest vrednic slugă a lui Cristos, pe care intreg poporul nostru î-l îmbrăcat cu haina încrederii și iubirii sale deja dela prima vedere, să se infăptuiască, să se realizeze că mai frumos, spre întărire a sufletească a credincioșilor noștri și spre înflorirea bunăstării și numele bun al bisericii noastre de Dumnezeu preamăritoare.

N. Prăția, inv

Nr. 368/917

(219) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de clasa III-a Capâlna (Sebeskápolna), în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenți au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în terminul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până în 8 zile înainte de alegeră, cu observarea dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii, să se prezinteze poporului în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, la 6/18 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral al tractului Sebeș în conțelegere cu comitetul parohial

Sergiu Medeanu,
protopop.

Nr. 238/1917

(220) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Bradesti (cl. III-a) se publică concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele, cu întregirea prescrisă dela stat, sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în terminul sus indicat, în care timp concurenții se vor prezenta, în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică, — pe lângă observarea restricțiunilor regulairementare, — spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Alba-Iulia, 7 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral rom.-ort. al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teunescu,
protopop.

Ad. Nr. pp. 684/1917 (215) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător al II-lea la școala noastră din comună Sebeșul mare, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 300 cor. dela parohie.
2. 300 cor. ajutor dela Consistor.
3. Relut de cvartir și grădină precum prescrie legea școlară.

4. Întregirea salarului se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales, iar dacă din vina acestuia nu se va da întregirea, atunci comitetul parohial și respective poporul nu ia răspundere pentru întregirea lui.

Suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigoare, au să intre la subscrisul în terminul sus indicat, iar concurențul are să se prezinte la sf. biserică în vre-o Dumineacă sau sărbătoare, ca să cânte la biserică.

Cluj, la 2 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulliu Roșescu,
protopop.

Nr. 183/1917. (213) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune lângă parohul neputincios Nicolae Ciocan din parohia din cl. a III Batălu cu filia Bretea-Româna, din protopresbiteral Hațeg, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele parohiale și eventualul ajutor dela Prea Ven. Consistor arh. pentru capelani.

Concurenții sunt poftiți a-și înainta cererile provăzute cu documentele recerate în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în biserică, spre a cânta, cuvânta eventual celebra.

Hațeg, la 9 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Hațeg, în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopop.

A apărut în editura comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane:

B. Ruiz Amado:

Secretul succesului

converbirile teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul Andreian. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigare?...? Păhărelele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șepți voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietenii Cavalerism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientari. O putere... Nobleta adevărată. Inclinările și destoinicile. Concurența socială. Capitalul celor desmoteniți. O obiecție și o părere. Cheamarea dumnezeiască. Munca. Impărtirea timpului. Statornicia. Impărtește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus. Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidicezană** din Sibiu, exemplarul brosat (280 pagini format 8°) cu **2·20 corone**.

Revânzătorilor se dă un rabat de **20%**.

In editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit revăzută la însărcinarea comisiunei, după traducerea arhmandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Trabsilvaniei și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania Ioan Mețianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesoiora, sub titlul: „*Ta συμβολικά βιβίλα*”. Atena 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al îmbei, pe lângă „Prefață” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerante, se publică și o parte din „Precuvântarea” arhmandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidicezană** și se vinde broșată, cu prețul de **3 cor.**

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidicezană**:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de Abatele Metodiu Zavoral.

Pretul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidicezană**:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de Mihai Păcăian,

protopresbiter

și alții preoți din păresbiteral B. Comloșului.

Pretul **3 cor.**, plus 12 fil. porto.

A apărut

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprinde: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluște-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidicezană**, și se vinde legată în coloare roșie și vânătă cu **40 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prefotilor, profesorilor și învățătorilor, la comande de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedierea cu rambursă, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletește ale ori căruia creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din resboi, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut:

în editura Comisiunei administrative a tipografiei arhidicezane

Rânduiala Liturgiei**Carte de rugăciune**
pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunei înainte de împărtășirea cu s. cuminăcătură ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminăcătură; rugăciunile de seara și rugăciunile cinstitei cruci.

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidicezană**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu **60 fileri**.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!**Cuvântări bisericești**

de

Dr. Ioan Lupaș

și alții preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidicezană** în Sibiu-Nagyszeben.

Pretul unui exemplar: Broșat cor. 2·50, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preotilor români și ale elevilor seminariai

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-economic seminariaj, instructor de cantică bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidicezan prin decisul din 21/VII 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 cor.**
plus 50 fil. porto, recomandat.

Anunț.

Să redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andrei baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopal, dela 5 cor. la **2 cor.**

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andrei baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la **2 cor.**

3. Însemnările unui trecător. Crâmpoeș din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la **1 cor. 50 fil.**

4. Desvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la **50 fil.**

Librăria arhidicezană.

A apărut și se găsește de vânzare la Librăria Arhidicezană în Sibiu Nagyszeben:

Calendarul arhidicezan**pe anul 1918**

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Putere și șicsință, povestire înduioșătoare din vremea împăraților dela Roma. Domnitorul nostru Carol IV. La moartea lui Titu Maiorescu. Săpăt din mâinile rușilor, întâmplări din răsboi, spuse de Aurel Crenian. Unul care promite, însemnări despre poetul G. B. dela «Drapelul». Tatăl orfanilor, o aleasă povestire. Fluerul lui Pintea, din popor, cu versuri frumoase de St. O. Iosif. Cartea ursiei, fapt cu învățătură. Despre poame. Păstrarea sănătății, povete prețioase. Pentru economi: despre nutrețuri potrivite, câteva boale de animale și a pedepsirile copiilor, sfaturi de trebuință neapărată pentru părinți. Gânduri, ghicitori, glume și a.

Calendarul arhidicezan pe 1918 este împodobit și cu șapte chipuri interesante din răsboi, și adeca: Profesorii dela gimnaziul gr.-or. român din Brașov, căzuți în răsboi: Al. Bogdan, V. Micula și D. Nistor; apoi: adăposturi de trupe austro-ungare; mitralieră în poziție, și figuri de albanezi dela Scutari. — In celealte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele dominoare, tar